

Załącznik
do Uchwały Nr 194/XXIV/16
Rady Miejskiej Łomży
z dnia 20 kwietnia 2016 r.

**Miejski Program Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony
Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata
2016- 2021**

Spis treści

I. Wprowadzenie. Podstawy prawne Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016- 2021.....	3
II. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta Łomży.....	4
III. Cele i działania.....	8
1. Cel strategiczny I- Profilaktyka i edukacja społeczna.....	9
2. Cel strategiczny II- Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą.....	10
3. Cel strategiczny III- Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie.....	11
4. Cel strategiczny IV- Podniesienie kwalifikacji kadr i doskonalenie współpracy.....	11
IV. Monitoring i przewidywane efekty realizacji Programu.....	11
1. Realizatorzy Programu.....	12
2. Sposób monitorowania Programu i sprawozdawczość.....	12
3. Finansowanie Programu.....	12

I. WPROWADZENIE

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Pomimo, że przemoc jest trudna do zdiagnozowania, to rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą w rodzinie wskazują, że jest to jeden ze szczególnie istotnych problemów społecznych w Polsce. Wymaga zaplanowanego i dobrze zorganizowanego programu, którego stosowanie powinno przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa.

Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy do zadań gminy i powiatu na zasadach określonych m.in. w przepisach ustawy z dn. 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Z 2015 poz. 163 z późn. zm.) oraz ustawy z dn. 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2015, poz. 1286.). Opracowanie i realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy jest zadaniem własnym miasta wynikającym z ustawy z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015 r. poz 1390).

Program stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w mieście Łomża na lata 2016- 2021, w której wspieranie osób i rodziny w trudnych sytuacjach kryzysowych jest jednym z podstawowych założeń. Skierowany jest nie tylko do instytucji i organizacji pozarządowych działających na terenie miasta na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ale także do lokalnej społeczności, w szczególności do osób uwikłanych w przemoc. Zadaniem Programu jest ograniczenie skali problemu i skutków przemocy domowej oraz zmiana w świadomości społecznej mitów i stereotypów na temat przemocy w rodzinie, zwłaszcza tych, które służą jako argument do stosowania przemocy lub też do jej usprawiedliwiania, ukrywania czy bagatelizowania. Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Rodzinie ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2016-2021. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej mogą ulegać zmianom i udoskonoleniom.

Podstawy prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483, z późn. zm.);

- Ustawa z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015 r. poz. 1390);
- Ustawa z dn. 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Z 2015 poz. 163 z późn. zm.);
- Ustawa z dn. 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2015, poz. 1286.);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209 poz. 1245);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn. 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacje osób zatrudnionych w tych środowiskach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno- edukacyjne (Dz. U. Nr 50, poz. 259);
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014- 2020 (z dn. 9.06.2014 r. poz. 445).

II. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. Z 2015 r., poz. 1390) stanowi, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, zadaniem władz publicznych jest zapewnienie wszystkim obywatelom równego traktowanie i poszanowania ich praw i wolności.

Przemoc przyjmuje różne formy, każda z nich charakteryzuje się tym, że jest intencjonalna, podczas aktu przemocy zachwiana jest równowaga sił pomiędzy dwiema stronami, narusza prawa i dobra osobiste ofiary, powoduje ból i cierpienie. Udzielana pomoc jest skuteczna gdy odwołuje się do aspektów psychologicznych, społecznych, moralnych i prawnych. Ponadto zjawisko przemocy nie jest jednoznaczne, wyróżniamy następujące rodzaje:

- przemoc psychiczna;
- przemoc fizyczna;
- przemoc ekonomiczna;
- przemoc seksualna;
- zaniedbanie

Przemocy domowej bardzo długo nie postrzegano jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, które może prowadzić do tragicznych skutków, w skrajnych

przypadkach nawet do poważnych okaleczeń czy zabójstw. Ujawniano jedynie wyjątkowo okrutne i budzące sprzeciw społeczny pojedyncze zdarzenia z historii rodzin, w których doszło do tragedii zapominając, że dla wielu ludzi dom rodzinny jest miejscem zagrożenia, poniżenia, terroru, lęku, rozpacz. Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje głębokie i szkodliwe, ujawniające się w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej.

Przemoc domowa nie jest jednorazowym aktem agresji, jest procesem długotrwałych zmian zachodzących w relacji między sprawcą, a ofiarą trwającym nieraz wiele lat, prowadzącym do stopniowego zniewalania ofiary i całkowitego uzależnienia od sprawcy. Cechą charakterystyczną zjawiska jest tendencja do powtarzania się pewnych prawidłowości nazwanych cyklem przemocy.

W niniejszym rozdziale przedstawiono skalę zjawiska przemocy w mieście Łomża w latach 2012- 2015. Diagnoza powstała na podstawie badań własnych: informacji uzyskanych od przedstawicieli jednostek na terenie miasta, których zadania są związane z zapobieganiem przemocy w rodzinie, tj.: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży, Komendy Miejskiej Policji w Łomży, Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Łomży i Prokuratury Rejonowej w Łomży.

Tabela 1. Dane statystyczne dot. liczby procedur Niebieskie Karty wszczynanych przez przedstawicieli poszczególnych instytucji w latach 2011- 2015 r.

Rok				
Institucja wszczynająca	2012	2013	2014	2015
Komenda Miejska Policji	129	117	151	172
Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	40	30	28	16
Oświata	1	0	0	1
Ochrona zdrowia	5	1	0	3
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0	0
RAZEM	175	148	179	192

Źródło: Lokalny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Jak wynika z powyższych danych statystycznych, od 2013 r. wzrasta liczba wszczynanych procedur Niebieskie Karty. Ich inicjatorami byli przede wszystkim funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji i przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, zaś sporadycznie przedstawiciele ochrony zdrowia i oświaty. Od 2012 r. procedura Niebieskie Karty nie była nigdy wszczynana przez członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela 2. Skala zjawiska przemocy na terenie miasta Łomża w latach 2011- 2015

Rodziny z problemem przemocy	Rok				
	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.
Liczba osób doświadczających przemocy ogółem	26	175	148	179	192
<i>w tym: kobiety</i>	24	161	134	164	135
<i>mężczyźni</i>	2	11	12	8	10
<i>małoletni</i>	0	3	2	7	6
Liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy ogółem	26	175	148	179	192
<i>w tym: mężczyźni</i>	26	167	134	165	183
<i>kobiety</i>	0	8	14	14	9
<i>małoletni</i>	0	0	0	0	0

Źródło: Lokalny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zgodnie ze statystykami Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łomży liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie wzrasta (z wyjątkiem 2013 r.), przemoc jest zjawiskiem, które dotyka głównie kobiety. Liczba mężczyzn doświadczających przemocy utrzymuje się od 2012 r. na podobnym poziomie. Z prezentowanych danych wynika, że osobami podejrzanyymi o stosowanie przemocy w rodzinie są przede wszystkim mężczyźni, co jest związane z wykorzystywaniem przez nich swojej przewagi poprzez podporządkowanie kobiety w obszarach: siły fizycznej, pozycji społecznej czy zależności ekonomicznej.

Jednocześnie bardzo rzadko zdarzają się sytuacje przemocy kobiety nad mężczyzną. Występują wtedy, gdy kobieta ma przewagę nad mężczyzną, głównie w sferze ekonomicznej, intelektualnej lub emocjonalnej, która jest wykorzystywana do szantaży i presji, uniemożliwiających obronę.

Na terenie miasta Łomży miały miejsce również przypadki stosowania przemocy rodziców wobec dzieci. Wynikały one z nadużywania usankcjonowanej prawnie „władzy rodzicielskiej”, czyli przekonaniu rodziców o tym, że dziecko jest ich własnością.

Tabela 3. Dane statystyczne dot. liczby interwencji domowych KMP na terenie Łomży i powiatu w latach 2012- 2015 r.

Rok	2012	2013	2014	2015
Liczba interwencji KMP	1447	1724	1504	1438

Źródło: Komenda Miejska Policji w Łomży

Dane statystyczne zawarte w tabeli nr 3 obrazują liczbę interwencji domowych Komendy Miejskiej Policji na terenie Łomży i powiatu w latach 2012- 2015. W 2012 r. funkcjonariusze Policji przeprowadzili 1447 interwencje domowe, w 2013 r- 1724 interwencje, w 2014 r.- 1504, natomiast w 2015 r.- 1438. Interwencje domowe podejmowane na terenie powiatu łomżyńskiego, nie zawsze związane są z wystąpieniem przemocy w rodzinie. Często przyczyną takich zgłoszeń było spożywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny, jego uciążliwe zachowanie dla pozostałych domowników, ale nie kwalifikowane jako stosowanie przemocy w rodzinie. Kończyły się najczęściej doprowadzeniem osoby do Pomieszczenia dla Osób Zatrzymanych w celu wytrzeźwienia. Kolejną przyczyną interwencji domowych są wszelkiego rodzaju nieporozumienia i konflikty rodzinne oraz problemy wychowawcze z małoletnimi. Ponadto niejednokrotnie interwencje domowe związane są z zakłóceniem ciszy nocnej, spokoju publicznego oraz konfliktami sąsiedzkimi.

Pomocy ofiarom przemocy w rodzinie w szczególności w formie poradnictwa socjalnego, psychologicznego i prawnego oraz poprzez udzielanie schronienia w hostelu udziela Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Łomży, jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej realizująca zadania własne powiatu określone ustawą o pomocy społecznej i ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Liczba osób korzystających ze schronienia w Hostelu Ośrodka z powodu problemu przemocy w rodzinie była porównywalna w latach 2010- 2014 natomiast wzrosła w 2015 roku o 9 osób w porównaniu do roku poprzedzającego. Zestawienie liczby klientów Hostelu z problemem przemocy domowej w latach 2010- 2015 przedstawia tabela 4.

Tabela 4. Klienci Hostelu z problemem przemocy domowej

Lp.	Klienci Hostelu	2012	2013	2014	2015
1	Liczba osób	17	17	15	24

Źródło: Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Łomży

Ośrodek udziela pomocy w formie poradnictwa specjalistycznego dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. W roku 2011 odnotowano prawie dwukrotne zwiększenie się liczby osób korzystających z poradnictwa OIK w stosunku do roku poprzedzającego, przy czym w latach 2012- 2014 liczba osób korzystających z pomocy zmniejszyła się i utrzymywała na porównywalnym poziomie. W roku 2015 odnotowano spadek liczby osób korzystających z poradnictwa OIK, a uzyskane wartości są porównywalne do tych zebranych za rok 2010. Zestawienie liczby klientów OIK z problemem przemocy domowej zawiera tabela 5.

Tabela 5. Klienci OIK z problemem przemocy domowej

Lp.	Klienci Ośrodka	2012	2013	2014	2015
1	Liczba osób	255	236	262	169

Źródło: Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Łomży

Ośrodek Interwencji Kryzysowej udziela poradnictwa dzieciom i młodzieży z powodu przemocy domowej. W roku 2015 odnotowano ponad dwukrotnie większą liczbę dzieci korzystających z pomocy Ośrodka z powodu doświadczenia przemocy domowej w stosunku do roku poprzedniego. Najwięcej dzieci korzystających z pomocy Ośrodka znajduje się w przedziale wiekowym powyżej 6 do 12 lat, a ich liczba wzrosła blisko dwukrotnie w roku 2015. Zestawienie liczby dzieci korzystających z pomocy OIK z podziałem na wiek zawiera tabela 6.

Tabela 6. Małoletni klienci OIK

Lp.	Małoletni klienci OIK z problemem przemocy domowej	2014	2015
1	Liczba osób	19	40
2	w tym w wieku do 3 lat	1	2
3	w tym w wieku powyżej 3 do 6 lat	3	6
4	w tym w wieku powyżej 6 do 12 lat	10	17
5	w tym w wieku powyżej 12 do 15 lat	3	7
6	w tym w wieku powyżej 15 do 18 lat	2	8

Źródło: Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Łomży

Tabela 7. Dane statystyczne Prokuratury Rejonowej w Łomży dot. zjawiska przemocy w rodzinie w mieście Łomża.

Sposób zakończenia postępowania z art. 207 kk	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.
skierowano do sądu akt oskarżenia	13	15	13	14
skierowano do sądu wniosek o warunkowe umorzenie postępowania karnego	0	1	0	2
umorzono postępowanie	19	17	14	18
odmówiono wszczęcia postępowania	91	54	50	27

Źródło: Prokuratura Rejonowa w Łomży

III. CELE I DZIAŁANIA

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Łomża na lata 2016- 2021 określa obszary strategiczne. Wypracowano cele operacyjne i działania, wokół których będą się koncentrowały zadania zaangażowanych podmiotów. Niezbędnym warunkiem ich efektywności jest interdyscyplinarne podejście, współpraca pomiędzy

poszczególnymi instytucjami, służbami i organizacjami. Realizacja programu powinna wpływać na zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz na zwiększenie skuteczności podejmowanych działań.

Główny cel Programu jest skonstruowany w oparciu o obszary strategiczne Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014- 2020: zwiększenie skuteczności działań wobec osób doznających przemocy w rodzinie oraz stosujących przemoc w rodzinie.

Cele strategiczne zostały określone w czterech obszarach:

1. Cel strategiczny I: Profilaktyka i edukacja społeczna
2. Cel strategiczny II: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą
3. Cel strategiczny III: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie
4. Cel strategiczny IV: Podniesienie kwalifikacji kadr i doskonalenie współpracy

CEL STRATEGICZNY I: PROFILAKTYKA I EDUKACJA SPOŁECZNA

Cel operacyjny: Działania promocyjne w środowiskach lokalnych podnoszące wiedzę mieszkańców na temat zjawiska przemocy w rodzinie

L p	Podejmowane działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Harmonogram realizacji
1	promowanie podnoszenia świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz świadomości konsekwencji prawnych w związku ze stosowaniem przemocy	-liczba upowszechnionych materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie (ulotek, plakatów, broszur),	-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej; -Ośrodek Interwencji Kryzysowej; -Komenda Miejska Policji; -Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; -placówki oświatowe; -ochrona zdrowia; -organizacje pozarządowe (Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym)	2016- 2021
2	wspieranie i udział w działaniach informacyjno-edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie (konferencjach, szkoleniach, warsztatach itp.)	-liczba konferencji, szkoleń, warsztatów; -liczba osób które wzięły udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach	-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej; -Ośrodek Interwencji Kryzysowej; -Komenda Miejska Policji; -Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; -Wojewódzki Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień; -placówki oświatowe; -ochrona zdrowia; -organizacje pozarządowe	2016- 2021
3	pozyskiwanie, opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących przemocy (ulotek, broszur, plakatów); umieszczanie informacji o kompetencjach poszczególnych podmiotów w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie na stronach internetowych instytucji	-liczba opracowanych/upowszechnionych materiałów informacyjno-edukacyjnych; -liczba rozdysponowanych ulotek, plakatów, broszur; -liczba podmiotów, które umieściły informacje o swoich kompetencjach w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie na stronach internetowych instytucji	-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej; -Ośrodek Interwencji Kryzysowej; -Komenda Miejska Policji; -Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; -placówki oświatowe; -służba zdrowia; -organizacje pozarządowe	2016- 2021
4	włączenie treści informacji o zagrożeniach w związku z przemocą w rodzinie do treści szkolnych programów profilaktycznych	- liczba przeprowadzonych zajęć profilaktycznych dotyczących przemocy w rodzinie; - liczba uczestników w zajęciach profilaktycznych dotyczących przemocy w rodzinie	-placówki oświatowe	2016- 2021

5	opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym, skierowanym do różnych grup odbiorców, mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych wobec dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą	-liczba opracowanych i zrealizowanych programów, liczba uczestników	-Ośrodek Interwencji Kryzysowej	2016- 2021
---	---	---	---------------------------------	------------

CEL STRATEGICZNY II: OCHRONA I POMOC OSOBOM DOTKNIĘTYM PRZEMOCĄ

Cel operacyjny: Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy

L p.	Podjęwane działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Harmonogram realizacji
1	współpraca instytucji w zakresie pomocy rodzinom zagrożonym i dotkniętym problemem przemocy domowej, stosowanie procedury „Niebieskie Karty”	-liczba rodzin, w których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”; -liczba posiedzeń Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego; -liczba rodzin, w których zakończono procedurę „Niebieskie Karty” z powodu ustania przemocy w rodzinie	-Komenda Miejska Policji; -jednostki organizacyjne pomocy społecznej; -MKRPA; -Sąd Rejonowy; -ochrona zdrowia; -placówki oświatowe; -organizacje pozarządowe;	2016- 2021
2	udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą (socjalne, psychologiczne, prawne); zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	- liczba osób korzystających ze specjalistycznego poradnictwa socjalnego, psychologicznego i prawnego; -praca socjalna; - liczba osób korzystających ze schronienia w hostelu OIK; -liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie	-Ośrodek Interwencji Kryzysowej; -Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej; -Centrum Pieczy Zastępczej	2016- 2021
3	informowanie osób dotkniętych przemocą o ich prawach i możliwościach uzyskania pomocy	-liczba przekazanych formularzy NK-B dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej; -Ośrodek Interwencji Kryzysowej; -Komenda Miejska Policji; -MKRPA; -Centrum Pieczy Zastępczej; -placówki oświatowe; -ochrona zdrowia	2016- 2021
4	organizowanie koloni dla dzieci; prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin dotkniętych przemocą ; realizowanie programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy	-liczba dzieci korzystających z wypoczynku; -liczba dzieci z rodzin dotkniętych przemocą korzystających z pobytu w placówkach wsparcia dziennego	-Caritas Diecezji Łomżyńskiej; -Towarzystwo Przyjaciół Dzieci; -Centrum Pieczy Zastępczej; -Stowarzyszenie Edukacyjno- Pomocowe „Empatia”	2016- 2021
5	udzielanie schronienia w hostelu OIK osobom doznającym przemocy w rodzinie, prowadzenie pracy socjalnej z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie	-liczba osób, którym udzielono schronienia; -liczba osób, z którymi prowadzono pracę socjalną	-Ośrodek Interwencji Kryzysowej	2016- 2021
6	opracowanie i realizacja programów pomocy psychologicznej dla osób doznających przemocy w rodzinie, w tym grupy wsparcia dla kobiet	-liczba zorganizowanych programów; -liczba uczestników	-Ośrodek Interwencji Kryzysowej	2016- 2021

CEL STRATEGICZNY III- ODZIAŁYWANIA NA OSOBY STOSUJĄCE PRZEMOC

Cel operacyjny: Zintensyfikowanie działań podejmowanych wobec osób stosujących przemoc

L p.	Podjęwane działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Harmonogram realizacji
1	upowszechnianie informacji o formach oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie, w tym programów korekcyjno-educacyjnych	-liczba sporządzonych formularzy Niebieska Kart- D; -liczba udzielonych porad socjalnych; -liczba rozpowszechnionych ulotek informacyjnych	-Lokalny Zespół Interdyscyplinarny	2016- 2021
2	wdrażanie i realizacja programów korekcyjno-educacyjnych	- liczba programów korekcyjno-educacyjnych; - liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno- edukacyjnym; - liczba osób rozpoczynających i kończących program korekcyjno-educacyjny	-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	2016- 2021
3	podjęwanie działań interwencyjnych przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości	-liczba interwencji; -liczba wyroków skazujących z art. 207 kk	-Komenda Miejska Policji; -Sąd, Prokuratura Rejonowa	2016- 2021

CEL STRATEGICZNY IV- PODNIESIENIE KWALIFIKACJI KADR I DOSKONALENIE WSPÓŁPRACY

Cel operacyjny: Zwiększenie kompetencji przedstawicieli podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

L p.	Podjęwane działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Harmonogram realizacji
1	zwiększenie kompetencji członków LZI w zakresie diagnozowania zjawiska przemocy	-liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”; -liczba interwencji policji; - liczba posiedzeń Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego	-Lokalny Zespół Interdyscyplinarny;	2016- 2021
2	udział w szkoleniach, warsztatach, seminariach tematycznych dla osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	- liczba szkoleń, warsztatów, seminariów tematycznych, w których wzięli udział przedstawiciele instytucji zawodowo zajmujący się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie; - liczba osób, które wzięły udział w szkoleniach, warsztatach, seminariach tematycznych dotyczących przemocy w rodzinie	-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej; -Ośrodek Interwencji Kryzysowej; -Komenda Miejska Policji; -Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; -placówki oświatowe; -służba zdrowia; -organizacje pozarządowe	2016- 2021

IV. MONITORING I PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016- 2021 przewiduje realizację działań profilaktycznych i pomocy świadczonej na rzecz rodzin zagrożonych problemem przemocy. Zakłada on integrację działań wszystkich podmiotów na

terenie miasta, które działają na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Podstawowym standardem wdrażania Programu jest sprawne funkcjonowanie Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego zadaniem jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów współpracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez:

- ocenę sytuacji osoby, rodziny lub grupy znajdującej się w sytuacji kryzysowej;
- udzielenie poradnictwa socjalnego, prawnego i psychologicznego osobom potrzebującym wsparcia;
- podejmowanie interwencji domowej w przypadku przemocy domowej i uruchamianie procedury „Niebieskie Karty”;
- udzielanie pomocy dzieciom i świadkom przemocy w rodzinie.

Istotnym elementem sprawnego funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest spójny przepływ informacji pomiędzy instytucjami realizującymi Program. Osiągnięcie wyznaczonych celów jest uzależnione od stopnia zaangażowania partnerów, które umożliwia uzyskanie przez rodziny specjalistycznego wsparcia i niezbędnej pomocy w niwelowaniu skutków przemocy. Założenia programowe wynikają z lokalnej diagnozy i zostały dostosowane do potrzeb rodzin.

1. Realizatorzy Programu

Koordynatorem Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży.

Realizatorami Programu są: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Wydział Edukacji, Komisja Rodziny, Pomocy Społecznej i Zdrowia, Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza, Centrum Pieczy Zastępczej, Wojewódzki Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczną, Stowarzyszenie Edukacyjno- Pomocowe „Empatia”, służba zdrowia, przedszkola, szkoły oraz inne jednostki organizacyjne, zgodnie z kompetencjami. W realizacji programu mogą uczestniczyć partnerzy zewnętrzni, w szczególności: Policja, Sąd, Prokuratura, Kościoły i związki wyznaniowe, organizacja pozarządowe i inni.

2. Sposób monitorowania Programu i sprawozdawczość

Monitoring Programu opierać się będzie na ocenie poziomu realizacji celów operacyjnych określonych w Programie na podstawie informacji sprawozdawczych i dostępnych danych

statystycznych. Podstawowymi źródłami informacji w procesie monitorowania będą następujące elementy:

-wskaźniki określone dla poszczególnych celów operacyjnych, pozwalające ocenić poziom zaawansowania realizacji celów oraz kierunek zmian, wynikających z prowadzonych działań;

-informacje sprawozdawcze/ dokumentacja sprawozdawcza członków Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

3. Finansowanie Programu

Zadania realizowane w ramach Programu będą finansowane ze środków budżetowych Miasta Łomży, w tym dotacji celowych, darowizn, zapisów i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych oraz funduszy Unii Europejskiej, a także ze środków własnych realizatorów.